

Jákovov Bétel

1M 28,15: Ajhľa, ja som s tebou a budem ťa ochraňovať všade, kadiaľ pôjdeš, dovediem ťa späť do tejto krajiny, lebo ja ťa neopustím, kým nesplním, čo som ti zaslúbil.

Stojíme na začiatku Nového roku, na začiatku novej cesty, na začiatku novej etapy života. Ak sa obzrieme za tým, čo sa skončilo, uvidíme, ako sme uprostred mnohého Božieho požehnania, dobrodenia a milosrdenstva, kráčali veľakrát s pocitom osamelosti, na určitých úsekoch žali trpké ovocie našich zlyhaní, zlých rozhodnutí. Ale tiež uvidíme bolesť skúšok a situácií, ktorým sme nerozumeli, ale predsa vstúpili do nášho života. To obzretie nám pripomenie našu slabosť a aj našu ľudskosť. Pripomenie nám, akí sme slabí a zraniteľní bez nášho Pána a Boha.

Prečítaný verš z 1M je súčasťou Jákovovej cesty do Cháranu, k jeho strýkovi Lábanovi. Cesty úteku pred bratom Ézavom, ale je to aj začiatok jeho novej cesty životom. Aj pre Jakoba sa niečo skončilo – skončil sa jeho čas spolunažívania v rodine. Skončil sa čas pochabých rozhodnutí, čas rivality s bratom, čas neustáleho súťaženia o prvenstvo medzi súrodencami. Na jednej strane vnímame túto cestu ako pokračovanie a dôsledok jeho klamstva a podvodu, na druhej strane práve na tejto ceste Hospodin prejavuje svoju zvrchovanú milosť a nekonečnú múdrosť v jednaní s Jákomom.

Aj náš život je len pokračovaním toho, čo sa skončilo včera. A musíme uznať, že niekedy sme ako Jákob. Snažíme sa vystúpiť z Božej vlády v netrpezlivosti a nevere, nie sme ochotní trpezlivo čakať na čas Božieho konania, či dokonca sú okamihy, v ktorých sa s Ním prieme a hádame a odmietame prijať Jeho zaslúbenia, lebo my sme veci pochopili inak, chceme ich riešiť inak, podľa našich predstáv a poznania. A tak sa potom môže aj nám stať, že prejdeme aj smutnými skúsenosťami a bolestivou disciplínou. Ale to sme my, ľudia, aj my chceme radšej niečo urobiť, rovnako, ako Rebeka a Jákob, než trpezlivo čakať na Božiu ruku a Jeho zásah.

A tak niekedy musíme pozbierať plody svojich ciest netrpezlivosti a nevery. Rovnako, ako Jákob. Neboli to sladké plody, boli plné trpkosti z osamelosti, neistoty, neznáma, ktoré bolo pred ním. No tento príbeh má pre nás na začiatku Nového roku, výnimočné poslanstvo: Boh vždy uskutoční svoje zámery, On naplní svoj plán s naším životom. Náš nebeský Otec vo svojej milosti používa našu slabosť, našu netrpezlivosť a aj našu neveru, aby nám pomohol dôkladnejšie pochopiť Jeho nežnú milosť a dokonalú múdrosť.

Preto, nech je pravda Jákovovho príbehu akákoľvek, a aj keď možno v duchu sme presvedčení, že práve takéto vyhnanstvo a útek pred rozhnevaným bratom si 100% zaslúžil za svoje klamstvo a že je spravodlivé, aby žil vo vyhnanstve pre svoju netrpezlivosť a podvod, je rovnako pravda, že by nikdy nepoznal význam slova „Bétel“, ak by naďalej žil pod strechou svojho otca, a zachoval by sa správne.

Tieto dve pravdy možno nájsť v živote každého človeka. V každom z nás je Jákob. Človek, ktorý sa rozhoduje, niekedy dobre a inokedy zle. Niekedy nás naša vlastná hlúposť, netrpezlivosť a nevera vyháňajú preč – od priateľov, spoločenstva, v ktorom sme vyrástli, z rodiny, vyvádžajú nás z prostredia, ktoré poznáme, aby sme vyšli na cestu, ktorú nepoznáme. Ale iba na tých nám neznámych cestách môžeme nájsť svoj „Bét-el“ – svoj „Boží

dom“. Iba vo chvíli svojich najväčších zlyhaní a v samote sa môžeme skutočne stretnúť s nebeským Otcom.

V príbehu o Jákobovi čítame: „¹⁰ **Jákob odišiel z Beér-Šeby a šiel do Cháránu.** ¹¹ **Došiel na posvätné miesto a prenocoval tam, lebo slnko už zapadalo. Vzal jeden z kameňov onoho posvätného miesta, položil si ho pod hlavu a ľahol si na tom mieste.**“ (1M 28, 10-11). Nič nemôže lepšie vyjadriť ľudskú márnosť a bezmocnosť lepšie, ako tieto verše. Jákob leži pod holým nebom v bezradnosti spánku a pod hlavou má obyčajný kameň. Aké zúfalstvo. No práve v tejto chvíli, v tejto pozícii, sa s ním môže stretnúť Pán Boh a ukázať mu svoju milosť a slávu. A ukázal mu ju v sne: „¹² **Snívalo sa mu, že na zemi stál rebrík, ktorý vrchným koncom siahal po nebo, a Boží anjeli vystupovali a zostupovali po ňom.** ¹³ **A hľa, Hospodin stál nad ním a hovoril: Ja som Hospodin Boh tvojho otca Abraháma a Boh Izákov; zem, na ktorej ležíš, dám tebe a tvojim potomkom.** ¹⁴ **Tvojho potomstva bude ako prachu zeme; rozmôžeš sa na západ a na východ, na sever i na juh, a v tebe i v tvojom potomstve budú požehnané všetky čelade zeme.** ¹⁵ **Ajhľa, ja som s tebou a budem ťa ochraňovať všade, kadiaľ pôjdeš, dovediem ťa späť do tejto krajiny, lebo ja ťa neopustím, kým nesplním, čo som ti zaslúbil.**“ (v.12-15).

V tom sne Hospodin zjavil oboje: milosť aj svoju slávu. **Rebrík spustený z neba** odkazuje na to, že Pán Boh zostúpil na túto zem v osobe Pána Ježiša. V ňom Pán Boh dokonal svoje dielo milosti a lásky, ktoré sa stalo pevným základom pre všetkých, ktorí uverili. Boží Syn odstránil všetko, čo stálo človeku v ceste k naplneniu Božích zámerov pre požehnanie človeka. **To, že sa vrchol rebríka dotýkal neba** hovorí o spojení medzi nebom a zemou. To spojenie podčiarkuje aj obraz anjelov, ktorí zostupujú a vystupujú po rebríku. Je to obraz toho, ako nebeský Boh zostúpil do hĺbin ľudskej biedy, samoty a bolesti a je to On, kto človeka z Jeho samoty, bolesti a hĺbiny vyvádza von na svetlo, do svojej slávy.

Tento sen je úžasným zjavením Božej milosti a lásky k Jákobovi v danej chvíli, ale hovorí aj o tom, čo cíti a koná s nami v našom živote náš nebeský Otec. Jákob vlastne na novú cestu vyšiel absolútne bez ničoho. Nemohol sa spoľahnúť na nič z toho, o čo tak usiloval a kvôli čomu oklamal svojho brata a podviedol otca. Všetko ostalo Ézavovi. To Ézav si mohol teraz uplatniť nárok na všetko dedičstvo a presadzovať svoje právo. **Jákob nemal nič. No práve toto „nič“ bolo otvorenou cestou pre absolútne a zvrchované Božie konanie.**

To je vzácne poznanie na začiatku Nového roku. Pokračujeme v ceste naším životom, v tom starom roku nechávame za sebou naše slabosti, zlyhania, dobré aj zlé rozhodnutia. Možno sme dnes na tom rovnako, ako Jákob, plní neistoty z neznámeho a cítime sa sami. To, čo nám ale prináša tento prvý deň Nového roku, je dar zaslúbenia. S týmto nádherným zaslúbením, ktoré pred niekoľkými tisíckami rokov vyslovil Pán Boh v ústrety Jákobovi, nás chce nebeský Otec sprevádzať v Novom roku: „**Ajhľa, ja som s tebou a budem ťa ochraňovať všade, kadiaľ pôjdeš, dovediem ťa späť do tejto krajiny, lebo ja ťa neopustím, kým nesplním, čo som ti zaslúbil.**“ V tomto zaslúbení je všetko. Je v ňom nádej i Božia zvrchovanosť, je v ňom absolútna láska i Božia vševedúcnosť, je v ňom istota a Božia spoľahlivosť i Jeho bezpodmienečné milosrdenstvo.

Nebojme sa novej cesty a nového začiatku, ktorým je pre nás Nový rok 2025. A hoci ten starý rok opúšťame ako Jákob, verme a dôverujme nášmu Bohu, že v tomto Novom roku má pre nás svoju ochranu, bude nás sprevádzať až kým nevojďeme do nášho nebeského domova, i

rozhodnutie, že nás nikdy neopustí a splní pri nás svoje zaslúbenia. Pretože aj v tomto Novom roku sú Božie myšlienky s nami myšlienkami pokoja, dať nám budúcnosť a nádej. Amen.